

S. Sayısı : 72

Memur ve müstahdemlere verilecek fevkalâde zam hakkında kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/746)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/202

14 . I . 1942

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Memur ve müstahdemlere verilecek fevkalâde zam hakkında Maliye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 14 . I . 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. E. Saydam

Esbabı mucibe lâyihası

1939 yılında başlayan Avrupa harbinin tesiriyle, muhtelif eşya fiatlarında görülen yükselişlerin nisbeti, son zamanlarda, geliri de değişmeyen memur ve müstahdemleri zaruri ihtiyaç maddelerini tedarik etmekte dahi, az çok sıkıntıya düşürecek bir hadde varmıştır. Bu vaziyetle yakından alakadar olan Hükümet, uzun zamandanberi muhtelif cephelerden yaptığı incelemeler sonunda fevkalâde hallerin devamı müddetince, aelûmum aylıklara muayyen nisbetlerde bir zam yapılması muvafık olacağı neticesine varmış ve ilişik kanun lâyihası bu esasa göre tanzim ve takdim kılınmıştır.

Lâyhada kabul olunan umumî esas, tevkifatsız olarak ele geçen para miktarı üzerinden, Baremin 1 ilâ 6 ncı derecesine dahil yüksek maaşlı memurlarla bunlara muadil aylığı olanlara % 15, daha aşağı derecedekilerle muadillerine de % 20 nisbetinde bir istifade teminidir.

Bu suretle yapılacak zam, miktarı veya âzami nisbeti kanunla tâyin olunan istihkaklara hasretilmiş, diğerleri esasen kanuni bir hadle bağlı olmadığından bunların tesbitinde bugünkü şeraitin esasen gözönünde tutulmuş olması muhtemel bulunduğu, değilse bile salâhiyettar makamlarca lüzum görülürse tadili daima mümkün olduğu cihetle bu hususta kanuni bir mecburiyet konulmamıştır.

Lâyihanın bir maddesi 1500 ve daha yüksek râkımlı yerlerde daimî memuriyetle bulunanlara, kış aylarına mahsus olarak, yakacak zammı adıyla maktu bir para verilmesini mutazammıdır. Bu gibi yerlerde, bir taraftan soğukların diğer yerlere nazaran daha fazla olması ve daha uzun sürmesi, diğer taraftan bilhassa nakliyat zorluğu dolayısıyla yakacak fiatlarının yüksekliği böyle bir tedbir alınmasını lüzumlu kılmaktadır. Tesbit edilen zamlar, yüksek dereceleki memurlar için iki, diğerleri için bir soba yakıldığı ve yakacak için normal olarak aylıklardan ayrılacak miktar ile bu gibi yerlerde verilmesi zaruri olan miktarlarının vasatı farkı gözönünde bulundurulacak hesaplanmıştır.

Gerek aylıklara yapılan yüzde zammı, gerek yakacak zammı, zaruri bir ihtiyaç karşılığı olarak aylık sahiplerinin eline geçmesi lüzumlu görülen miktarlarda hesap ve tesbit edildiği cihetle bunların vergi ve tekaüt tevkifatına tabi tutulmamasını ve borç için haczolunmamasını teminen lâyiha-ya hüküm konulmuştur.

1 şubat 1942 tarihinden muteber olmak üzere tanzim edilen lâyiha ile zat maaşlarına yapılan

zamlar da mezkûr tarihten müteber olmakla beraber bu maaşlar üçer aylık olarak tediye edilmekte ve en yakın tediye zamanı ise mart ayında hulûl etmektedir. Bir aylık % 20 veya 15 zammın tutarı başlıbaşına mühim bir miktara balığ olmadığı cihetle yalnız şubat ayına ait zammın ayrıca tahakkuk ettirilerek tevzii, bilhassa maaş sahipleri için büyük bir külfet teşkil edeceğinden bunun martta verilecek üç aylıklara ilâveten ödenmesi daha muvafık görülmüştür.

Lâyiha ile yapılan zamların ne suretle karşılanacağına gelince; 1941 malî yılına isabet eden dört aylık zam tutarından, taallûk ettiği tertiplerdeki tasarrufla karşılanamıyacak miktarın mevcut varidat fazlasıyla temini mümkün görülmektedir. 1942 malî yılında ise bir senelik zam tutarları tertiplerine bîdayeten konulacağı ve bütçe o yolda tanzim ve takdim olunacağı cihetle umumî yekûn içinde bunun da nazara alınacağı tabiidir.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 46

Esas No. 1/746

26 . I . 1942

Yüksek Reisliğe

Memur ve müstahdemlere verilecek fevkalâde zam hakkında Maliye vekilliğince hazırlanıp Başvekâletin 14 . I . 1942 tarih ve 6/202 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâ-yihası encümenimize havale buyurulmakla Maliye vekili Fuad Ağralı, İktisat vekili Sırrı Day, ve Ticaret vekili Mümtaz Ökmen' in huzurlarıyla tetkik ve müzakere olundu :

Lâyihanın mucip sebeplerinde işaret edildiği veçhile içinde bulunduğumuz fevkalâde vaziyet icabı olarak haddinden fazla yükselen eşya fiyatları karşısında gelirleri sabit bulunan Devlet memur ve müstahdemler sınıfının mâruz kaldığı sıkıntıyı mehmaemken azaltmak ve hiç olmazsa mübrem ihtiyaçlarını temine medar olmak üzere, fevkalâde hâllerin devamı müddetince, istihkaklarına muayyen nisbetlerde zam yapılmasına katî zaruret bulunduğu ittifak eden encümenimiz Hükûmetin lâyihasını takdir ve memnuniyetle karşılamıştır.

Lâyihanın heyeti umumiyesi hakkında iera kılınan müzakeratta yapılacak yardımın istihkaklara zammedilmesi yerine vergilerden tenzil suretiyle yapılması, zammın nispi şekilde olmayarak maktu bir miktardan ibaret olması, aile ve çocuk sahibi olanların fazla zamma mazhar kı-

lınması veya aylıklara zam yapılmıyarak gıda maddeleri ve emsali havayicin aynen verilmesi gibi mevzular üzerinde uzun boylu münakaşalar yapılmış ve neticede Hükûmetin teklifinde olduğu gibi aylıklara zam yapılması esası tereih edilmiştir.

Ancak küçük maaşlı memurların durumları üzerinde tevakkuf etmek lüzumunu hisseden encümen bu bapta yaptığı incelemeler sonunda, bu günün ağır şartları dolayısıyla maaş ve ücretleri yüz lira tutan memur ve müstahdemlere lâyiha ile teklif edilen % 20 nisbetine ancak % 5 bir ilâve yapılmasına imkân görülmüş ve encümenin bu noktâ nazarına Hükûmet de memnuniyetle iştirak etmiştir. Bu suretle memur ve müstahdemler aldıkları aylıklara göre üç kısma tasnif edilerek :

- 1) Aylıkları 100 liraya kadar olanlara % 25;
  - 2) 101 - 170 olanlara % 20;
  - 3) 171 den yukarı olanlara % 15;
- zam yapılması takarür etmiştir.

Hükûmetin teklifi ile encümenin kararlaştırdığı nisbetlerin umumî bütçeye olan tesirini aşağıdaki rakamlar göstermektedir :

Hükümetin teklifi

Encümenin kabul ettiği

Memur ve müstahdemler			Memur ve müstahdemler		
Aylık tutarı	Nisbeti	Bütçeye tesiri	Aylık tutarı	Nisbeti	Bütçeye tesiri
1 - 170	% 20	14 961 288	1 - 100	% 25	13 902 473
170 den yukarı	% 15	1 954 197	101 - 170	% 20	3 838 888
			170 den yukarı	% 15	1 954 197
	Zat maaşları			Zat maaşları	
1 - 170	% 20	3 684 492	1 - 100	% 25	4 032 318
170 den yukarı	% 15	119 332	101 - 170	% 20	458 864
			170 den yukarı	% 15	119 332
		20 719 309			24 306 072

Görülüyor ki encümence kabul edilen % 5 ilâvenin bütçedeki inikâsı dört milyon liraya yakın bir para tutmaktadır.

Maahaza bu rakamlar, zammın yalnız umumî muvazeneye olan tesirini ifade etmektedir. Halbuki kanun lâyihası mülhak ve hususi bütçeli daire ve müesseselerle belediyeler ve 3659 sayılı kanunun şümül dairesine giren müesseseler memurlarını da sahası içine aldığından bu daire ve müesseselerin ödeyecekleri zamlar da birlikte yekûn edilirse yukarıdaki rakamlar Hükümetin teklifine göre 35 milyona ve encümenin kabulüne göre de 41 milyona baliğ olmaktadır.

Zammın içinde bulunduğumuz 1941 malî yılı bütçesine olan tesirine gelince: Encümenin kabul ettiği nisbetlere göre bu miktar 8 100 000 lira kadar tutmaktadır. Bu paranın maaş ve ücretler tertiplerinde tahakkuk edecek tasarrufat ile karşılanması ümit edilmekte, bu tasarrufların ademi kifayesi takdirinde varidat fazlasıyla karşılanmasına imkân bulunduğu anlaşılmaktadır.

Lâyiha bir de râkımı 1500 ve daha yukarı olan yerlerde vazife gören memur ve müstahdemlere kış aylarına munhasır olmak üzere yakacak zammı verilmesini deriş etmektedir. Bu yerlerde kışın şiddet ve devamını ve bilhassa nakliyat zorluğu yüzünden mahrukat fiatlarının yüksekliğini nazarı itibara alan encümenimiz bu zammı da yerinde mütalâa etmiştir.

Bundan sonra maddelerin müzakeresine geçilerek aşağıdaki tadiller yapılmıştır:

Birinci madde — Bu maddenin baş tarafı yukarıda arzedilen zam nisbetlerindeki değıştirme-

yi ifade edecek şekle konulmuş ve her zam haddi için tekrarlanan (vergi ve tekaüt tevkifatı çıktıktan sonra) ibaresinin tekrarı zait görülmüştür. Bundan başka maddede yazılı (tekaüt tevkifatı) ibaresinin alınacak aylığın tekaüt aidatına matuf olduğunu, yoksa bazı tekaüt sandıklarında geçmiş zaman için borçlanılan ve kesilen aidata bunun şümüülü olmadığını tasrih etmeğı faydalı bulduk. Dördüncü fıkrada (temdit zamları dahil) kaydi, esasen bu zamlar terfi mahiyetinde olup aylık mefhumuna dahil olduğundan zait görülerek çıkarılmıştır.

Beşinci fıkra. - Merkezde bulunan Hariciye memurlarının temsil tahsisatına taallük eden bu fıkra memleket haricinde vazife gören Hariciye memurlarına da zammın teşmili için Hükümetçe vâki talep ve teklif üzerine birinci maddeden kaldırılmış ve müstakil olarak ikinci madde halinde yazılmıştır.

Altıncı ve dokuzuncu fıkralarda vazife asliyesine ilâveten hizmet görenlere verilmekte olan munzam istihkakların zamdan istifade edecekleri hükmü vazedilmektedir. Bu cihet münakaşayı mucip olmuş ve istifade etmeleri ekseriyetle kararlaştırılmıştır.

Onuncu fıkradaki «Zat maaşları» tabiri tekaüt ve yetim ve hidematı vataniye tertibi gibi bütün aylıkları ifade etmekte olup muhtelif daire ve müesseselerin kurmuş oldukları tekaüt sandıklarından bu suretle tediye edilmekte olan istihkaklara da şamildir.

İkinci madde — Bu maddenin tedvini sebebi birinci maddede izah edilmiştir. Ancak bu maddenin tahsisata taallük eden zam hükmü ek-

seriyette kararlaştırılmıştır.

Üçüncü madde — İstihkakı daha fazla olan bir memurun zam nisbetlerindeki tefavüt dolayısıyla alacağı paranın daha az aylığı olandan aşağı düşmemesi için bu madde tedvin edilmiştir.

Dördüncü madde — Bu madde Hükûmetin lâiyhasında birinci muvakkat madde olarak yer almıştır. Vazedilen hükmün kanunun neşrinden sonra açıkta kalacak memur istihkaklarına da şümulü olması ve daimiliği nazarı itibare almarak bu suretle asli maddeler arasına geçirilmiştir.

Beşinci madde — Hükûmetin ikinci maddesini teşkil eden bu maddenin birinci fıkrası birinci madde hükmünü tekrardan ibaret olmakla tayyedilmiş ve ikinci fıkrası da müteaddit istihkakları olanların zam hadlerinin tâyininde istihkakları yekûnunun esas tutulması muvafıkı madelet olacağı düşünülerek ona göre yazılmıştır.

Altıncı madde — Hükûmetin üçüncü maddesini teşkil eden bu madde aynen kabul edilmiştir. Fılvaki bu kanun, istihkaklarının tezyidi ancak bir kanun ile yapılabilen memurları istihdaf etmektedir. Bunun haricinde kalanlar için hüküm vazına esasen ihtiyaç yoktur.

Yedinci madde — Hükûmetin dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Sekizinci madde — Bu madde ile dahi esas itibariyle Hükûmetin teklifi kabul edilmektedir. Ancak madde 3659 sayılı kanuna tabi müessesatı ihtiva etmemekte olduğundan bu müessesat ile mülhak ve hususi bütçeli dairelerin ve belediyelerin de istedikleri takdirde bu hükümden istifade edebilecekleri tasrih edilmiştir. Aynı zamanda maddeye teshini Devletçe yapılan yerlerde oturanlara bu zammın verilemeyeceği hükmü de ilâve edilmiştir.

Dokuzuncu madde — Bu kanun ile verilmesi icabeden zamların tediye şekilleri hakkında her hangi bir tereddüde mahal kalmamak üzere bu madde ilâve edilmiştir.

Onuncu ve on birinci maddeler Hükûmetin altıncı ve yedinci maddelerinde olduğu gibi kabul edilmiştir.

Hükûmetin muvakkat ikinci maddesi de muvakkat madde olarak yazılmıştır.

Bu esaslar dairesinde yeniden tanzim edilen kanun lâiyhası Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	Reis V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Muğla
İ. Eker	T. Coşkan	H. Kitabca
Kâtip		
İstanbul	Afyon K.	Antalya
F. Öymen	Ş. R. Hatipoğlu	N. E. Sumer
Bolu	Bolu	Bursa
C. S. Siren	Dr. Z. Ülgen	F. Güleç
Bursa	Elâzığ	Giresun
A. N. Ayas	M. F. Altay	M. Akkaya
Gümüşane	İsparta	İsparta
D. Sakarya	M. Karaağaç	E. Ünlü
Kırklareli	Kütahya	Maraş
B. Denker	A. Tiridoğlu	M. Bozdoğan
Mardin	Muş	Ordu
R. Erten	Ş. Ataman	H. Yalman
Samsun		Yozgad
M. A. Yörüker		S. İçöz

Lâyiha mucip sebepleri, hayat pahalılığı mülâhazasıyla maaşlara seyyanen zammı derpiş ettiğine nazaran munzam vazife ve tahsisatlara da maaşlara yapılan zamma ilâveten ikinci bir zam yapılmasını muvafıkı madelet görmemekteyim.

Kayseri

S. Hayri Ürgüblü

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Memur ve müstahdemlere verilecek fevkalâde zam hakkında kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — Aşağıda yazılı istihkaklara, fevkalâde hallerin devamı müddetince, aylık tutarı 170 liraya kadar olanlar için vergi ve tekaüt tevkifatı çıktıktan sonraki ita miktarının % 20 si ve aylık tutarı 170 liradan yukarı olanlar için vergi ve tekaüt tevkifatı çıktıktan sonraki ita miktarının % 15 şî nisbetinde zam yapılmıştır.

1. 3656, 3661 ve 3659 sayılı kanunlarda maaşlı ve daimî ücretli memuriyet dereceleri için tesbit olunan aylık maaş ve ücret tutarlarına;

2. 3173 sayılı kanuna bağlı 1 ve 2 numaralı cetvellerde yazılı aylıkların kademe zammı dahil olarak baliğ olduğu miktarlara;

3. 1 nci fıkrada yazılı kanunlar hükümlerine tabi daire ve müesseselerden verilen aylık tahsisat miktarına;

4. 3779 ve 4140 sayılı kanunlara tevfikan gedikli erbaşlarla takım başılara ve deniz gedikli subaylara verilen aylık miktarına (Temdit zamları dahil);

5. Merkezde istihdam olunan Hariciye meslek memurlarına 3312 sayılı kanunun 5 nci maddesine tevfikan temsil tahsisatına;

6. Askerî mektep talebesiyle erat maaşlarının aylık tutarlarına;

7. Miktarı veya âzami haddi kanunla tâyin edilmiş olan yevmiyeler (Harcırah yevmiyeleri hariç), huzur hakları, ders saat ücretleri, iş saatleri dışındaki munzam mesai ücretleri, maktu ücretlerle ücret yerine verilen aidatın aylık miktarlarına;

8. 3656 sayılı kanunun 9 ve 19 ncu maddelerine tevfikan Umumî muvazene kanunlarına bağlı D cetvelinde gösterilen kadrolarla mezkûr kanuna tabi diğer dairelerin kanunla tasdik olunan mümâsil kadrolarının aylık miktarlarına;

9. Köy öğretmen ve öğretimlerinin aylıklarına;

10. 3656 sayılı kanunun 18 nci maddesi mevzuuna giren idarî vazife ücretlerine,

11. Zat maaşlarıyla bu maaşlar yerine muayyen aylıklar nisbetinde toptan verilen ikramiyelerin aylık miktarlarına, (1683 sayılı kanu-

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Memur ve müstahdemlere verilecek fevkalâde zam hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Aşağıda yazılı istihkaklara, fevkalâde hallerin devamı müddetince, aylık tutarı 100 liraya kadar olanlar için, vergi ve tekaüt tevkifatı çıktıktan sonra ita miktarının % 25 i, 101 liradan 170 liraya kadar olanlar için % 20 si ve 170 liradan yukarı olanlar için de % 15 i nisbetinde zam yapılmıştır.

1. 3656, 3661 ve 3659 sayılı kanunlarda maaşlı ve daimî ücretli memuriyet dereceleri için tesbit olunan aylıklar;

2. 3173 sayılı kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde yazılı aylıklar ile birlikte kademe zamları;

3. Umumî muvazeneden ve birinci fıkrada yazılı kanunlar hükümlerine tabi daire ve müesseselerden verilen aylık tahsisat;

4. 3779 ve 4140 sayılı kanunlara tevfikan Gedikli erbaşlarla takım başılara ve Deniz gedikli subaylara verilen aylıklar;

5. Askerî mektep talebesiyle yedeksubay namzetleri ve erat aylıkları;

6. Miktarı veya âzami haddi kanunla tâyin edilmiş olan yevmiyeler (harcırah yevmiyeleri hariç), huzur hakları, ders saat ücretleri, iş saatleri dışındaki munzam mesai ücretleri, maktu ücretlerle ücret yerine verilen aidatın aylık miktarları;

7. 3656 sayılı kanunun 9 ve 19 ncu maddelerine göre Umumî muvazene kanunlarına bağlı (D) cetvelinde gösterilen kadrolarla adı geçen kanuna tabi diğer dairelerin kanunla tasdik olunan benzeri kadrolarının aylık miktarları;

8. 3238 sayılı kanunun 5 nci maddesiyle ilgili köy öğretmenleriyle 3203 sayılı kanun hükümlerine tabi köy öğretmenlerinin aylıkları;

9. 3656 sayılı kanunun 18 nci maddesine giren idarî vazife ücretleri;

10. Zat maaşlarıyla bu maaşlar yerine muayyen aylıklar nisbetinde toptan verilen ikramiyelerin aylık miktarları (1683 sayılı kanunun 58 nci maddesinde yazılı ikramiye ile benzerleri hariç).

nun 58 nci maddesinde yazılı ikramiye ile mümasilleri hariç);

MADDE 2. — 1843, 1906 ve 3312 sayılı kanunlara göre verilen maaş ve temsil tahsisatının vergiler çıktıktan sonra aylık ita miktarlarına fevkâlede hallerin devamı müddetince, 10 ve 11 nci derecelerde bulunanlar için % 25, 7 - 9 ncu derecelerde bulunanlar için % 20 ve 1 - 6 nci derecelerde bulunanlar için % 15 zam yapılmıştır.

MADDE 3. — Zam nisbetlerinin tatbikında bir had yukarısına göre zam alanların zamları birlikte ellerine geçen miktar bir aşağıdaki hadde bulunanların ellerine geçenden eksik olursa farkı zamma ilâve olunur.

MADDE 4. — Kadrosu ilga edilen, vekâlet emrine alınan, açığa çıkarılan ve işten el çektilen memurların aylıkları, vekâlet maaş ve ücretleri ve 3656 sayılı kanunun muvakkat birinci ve onuncu ve 4122 sayılı kanunun muvakkat birinci ve 3888 ve 3968 sayılı kanunların muvakkat birinci maddeleri mucibince verilmekte olan farklar ile ilga edilen teşkilâttan açıkta kalan ücretli memurlara, hususi kanunları mucibince, verilmekte olan aylıklar da bu kanundaki esaslar dahilinde zamma tabidir.

MADDE 5. — Zam nisbetlerinin tâyinine esas olan hadler, birden ziyade istihkakı olanların istihkakları yekûnuna göre tâyin olunur. Kistleyevm suretiyle yapılan noksan tediyeler nisbet hadlerini değiştirmez.

İKİNCİ MADDE. — Birinci madde mucibince yapılacak yüzde yirmi veya on beş zam nisbetinin tâyininde aylık tam istihkaklarının tutarı ve bu nisbetlere göre fiilen verilecek zam miktarının hesabında vergi tevkifatı ve tekaüt aidatı çıktıktan sonra istihkak kesbedilen hakikî miktar esastır.

Zam nisbetinin tâyininde muhtelif istihkakı olanların her istihkakı ayrı ayrı nazarı itibara alınır.

ÜÇÜNCÜ MADDE. — Birinci maddede sayılı istihkaklara mümasil olup miktarı veya âzami haddi kanunla tesbit edilmiyerek muayyen makamların takdirine bağlı olanlar da bu zamların verilip verilmemesi aynı makamların takdirine tabidir.

DÖRDÜNCÜ MADDE. — Birinci madde mucibince yapılan zamlar asıl istihkakın her bütçede taallük ettiği tertiplerden tediye olunur.

MADDE 6. — Birinci ve ikinci maddede yazılı istihkaklara mümasil olup miktarı âzami haddi kanunla tesbit edilmiyerek muayyen makamların takdirine bağlı olanlarda bu zamların verilip verilmemesi aynı makamların takdirine tabidir.

MADDE 7. — Hükümetin 4 ncu maddesi aynen.

BESİNCİ MADDE — 3656 ve 3661 sayılı kanun hükümlerine tabi maaşlı ve ücretli memurlarla subay ve askerî memurlardan 1500 ve daha yukarı rakımlı yerlerde daimî memuriyetle bulunanlara, her senenin teşrinievvelinden başlamak ve mart nihayetine kadar devam etmek üzere aşağıdaki esaslara göre yakacak zammı verilir :

a. 1 - 6 ncı derecede olanlara her ay otuz lira;

b. 7 - 15 nci derecede bulunanlara her ay on beş lira.

1941 malî yılı içinde bu zamlar her daire bütçesinin umumî tasarruflarından o bütçelerde açılacak rakamsız bir fasla Maliye vekilinin muvafakatiyle naklen tahsisat kaydı suretiyle tesviye olunur.

ALTINCI MADDE. — Bu kanun mucibince verilecek zamlar kazanç, iktisadi buhran, muvazene ve hava kuvvetlerine yardım vergilerine ve tekaüt tevkifatına tabi olmadığı gibi borç için de haczi kabil değildir.

YEDİNCİ MADDE. — Mukavele ile istihdam olunanlara bu kanunun şümlü yoktur.

MUVAKKAT MADDE 1. — Bu kanunun mer'iyeti tarihinden evvel kadrosu ilga edilen, vekâlet emrine alınan ve işten el çektirilen memurların aylıkları, 3656 sayılı kanunun muvakkat birinci, onuncu ve 4122 sayılı kanunun muvakkat birinci ve 3888 ve 3968 sayılı kanunların muvakkat birinci maddeleri mucibince verilmekte olan farklar ile ilga edilen teşkilâtta açıkta kalan ücretli memurlara hususi kanunları mucibince verilmekte olan aylıklar da bu kanundaki esaslar dahilinde zamma tabidir.

MUVAKKAT MADDE 2. — Zat maaşları sahiplerine bu kanun mucibince verilecek zamlardan şubat 1942 ayma taallük edenler bun-

MADDE 8. — 3656 ve 3661 sayılı kanun hükümlerine tabi olan ve maaş ve ücretleri Umumi muvazeneden ödenen memurlarla subay ve askerî memurlardan 1500 ve daha yukarı rakımlı yerlerde daimî memuriyetle bulunanlara her yılın ilk teşrin ayından başlamak ve mart nihayetine kadar devam etmek üzere aşağıdaki esaslara göre yakacak zammı verilir :

a) 1 - 6 ncı derecede olanlara her ay otuz lira;

b) 7 - 15 nci derecede bulunanlara her ay on beş lira.

Teshini Devletçe yapılan yerlerde ikamet edenlere bu zamlar verilmez.

Bu zam, yukarıdaki nisbetler dahilinde, mülhak ve hususi bütçeli idarelerle 3659 sayılı kanun hükmüne tabi müesseseler memurlarına da verilebilir.

1941 malî yılı içinde bu zamlar her daire bütçesinin umumî tasarruflarından o bütçelerde açılacak rakamsız bir fasla Maliye vekilinin muvafakatiyle naklen tahsisat kaydı suretiyle tesviye olunur.

MADDE 9. — Bu kanun mucibince yapılan zamların tediyesi maaş veya ücretlerin tediyeye şekillerine bağlıdır.

MADDE 10. — Hükûmetin 6 ncı maddesi aynen.

MADDE 11. — Hükûmetin 7 nci maddesi aynen.

MUVAKKAT MADDE. — Hükûmetin ikinci muvakkat maddesi aynen.

ların mart 1942 üç aylık istihkaklarına eklenmek suretiyle mart ayında verilir.

SEKİZİNCİ MADDE. — Bu kanun hükümleri 1 şubat 1942 den muteberdir.

DOKUZUNCU MADDE. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>H. Menemencioglu</i>	<i>A. R. Arfinkal</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>F. Öztrak</i>		<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>S. Day</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>M. Erkmen</i>
Mü. V.		Ti. V.
<i>F. Engin</i>		<i>M. Ökmen</i>

MADDE 12. — Bu kanunun hükümleri 1 şubat 1942 tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 13. — Hükümetin 9 ncu maddesi aynen.